

Seat No. : _____

MC-230

May-2025

B.Com., Sem.-II

SE-102-D : Secretarial Practice

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) જવાબ મુદ્દાસર લખો.

(2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) કંપની ધારા મુજબ શેરમૂડીમાં ઘટાડો કરવાની પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો. 7
(B) હક્કના શેર અને બોનસ શેર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7

અથવા

1. (A) હક્કના શેર માટે કાનૂની જોગવાઈઓ અને માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો. 7
(B) ડિબેન્યરનો અર્થ શું છે ? તેના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 7

2. (A) ઈન્સ્પેક્ટર નિમણૂક દ્વારા કંપનીની માલિકીની તપાસ અંગે કંપની ધારાની જોગવાઈ સમજાવો. 7
(B) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ એટલે શું ? તેનું મહત્વ સવિસ્તાર સમજાવો. 7

અથવા

2. (A) કંપનીના વહીવટ અંગે કંપની રજિસ્ટ્રારના કાર્યોનું વર્ણન કરો. 7
(B) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સના અહેવાલની વિગતો વિશે વિગતવાર સમજાવો. 7

3. (A) NSEમાં શેર વ્યવહારોની પ્રક્રિયા વિશે વિગતવાર સમજાવો. 7
(B) મ્યુચ્યુઅલ ફંડની વ્યાખ્યા આપી, મ્યુચ્યુઅલ ફંડના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. 7

અથવા

3. (A) શેરબજારનો અર્થ શું છે ? બોમ્બે સ્ટોક એક્સચેન્જ (BSE) અને નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ (NSE) વિશે વિગતવાર સમજાવો. 7
(B) મ્યુચ્યુઅલ ફંડનો અર્થ શું છે ? મ્યુચ્યુઅલ ફંડના ફાયદાઓ વિગતવાર સમજાવો. 7

4. (A) કંપનીના ફરજિયાત વિસર્જનના કિસ્સામાં કોર્ટની સત્તાઓ સમજાવો. 7
- (B) લિક્વિડેટર કોણ છે ? લિક્વિડેટરની નિમણૂક સંબંધિત જોગવાઈઓ જણાવો. 7

અથવા

4. (A) સભ્યો દ્વારા સ્વૈચ્છિક રીતે કંપની વિસર્જન કરવામાં આવે તો કંપની વિસર્જન કરવાના પગલાંઓની ચર્ચા કરો. 7
- (B) કંપની ફડયા (બંધ) થવાના કિસ્સામાં લિક્વિડેટરની ફરજોનું વિગતવાર વર્ણન કરો. 7

5. ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (12માંથી ગમે તે સાત) 14
- (1) શેરમૂડીમાં ફેરફાર કરવાની રીતો જણાવો.
 - (2) ડિબેન્યર પરત નિધિ (સિન્ડીગ ફંડ) એટલે શું ?
 - (3) પરત કરવું એટલે શું ?
 - (4) કંપની લો બોર્ડની વ્યાખ્યા શું છે ?
 - (5) કંપની રજિસ્ટ્રાર કોને કહેવામાં આવે છે ?
 - (6) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ અહેવાલ માટે કઈ બાબતો આવશ્યક છે ?
 - (7) મિલકતો પર તરતો બોજ એટલે શું ?
 - (8) ડેરીવેટીવ્ઝ સોદા એટલે શું ?
 - (9) શૂન્ય જોખમી ફંડ એટલે શું ?
 - (10) કંપનીની નાદારીનો અર્થ જણાવો.
 - (11) લિક્વિડેશન (ફડયામાં જવું) એટલે શું ?
 - (12) કંપનીમાં લિક્વિડેટરની મુખ્ય સત્તા કઈ છે ?

Seat No. : _____

MC-230

May-2025

B.Com., Sem.-II

SE-102-D : Secretarial Practice

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Answer to the point.
(2) Figures to the right indicate marks allotted to each question.

1. (A) Discuss the procedure of reduction in share capital as per company law. 7
(B) Explain the difference between right shares and bonus shares. 7

OR

1. (A) Explain the legal provisions and guiding principles for right shares. 7
(B) What do you mean by debenture ? Discuss its different types. 7

2. (A) Explain the provision of Company Law regarding the investigation of the ownership of the company through the appointment of inspector. 7
(B) What is Corporate Governance ? Explain its importance in detail. 7

OR

2. (A) Describe the functions of Company Registrar regarding administration of the company. 7
(B) Explain in detail about the contents of Corporate Governance Report. 7

3. (A) Explain in detail about the procedure of share transactions in NSE. 7
(B) Define mutual fund. Explain different types of mutual fund. 7

OR

3. (A) What do you mean by Share Market ? Explain about Bombay Stock Exchange (BSE) and National Stock Exchange (NSE) in detail. 7
(B) What do you mean by mutual fund ? Explain in detail the advantages of mutual fund. 7

4. (A) Explain the powers of court in case of compulsory winding up of the company. 7
(B) Who is a liquidator ? State the provisions regarding appointment of the liquidator. 7

OR

4. (A) Discuss the steps of winding up of the company in case of voluntary winding up by its members. 7
(B) Describe in detail the duties of liquidator in case of winding up of the company. 7

5. Answer the following questions briefly : (Any **seven** out of twelve) 14

- (1) State the methods of alteration of share capital.
 - (2) What is the meaning of sinking fund ?
 - (3) What do you mean by redemption ?
 - (4) Define Company Law Board.
 - (5) Who is a company registrar ?
 - (6) Which matters are compulsory required for a corporate governance report ?
 - (7) What is a floating charge on assets ?
 - (8) What do you mean by derivative transactions ?
 - (9) What is a GILT fund ?
 - (10) What is the meaning of insolvency of the company ?
 - (11) What is liquidation ?
 - (12) What is the main power of liquidator in a company ?
-